

Høringsuttalelsen sendes via et elektronisk skjema.

Lenke til innsending:

https://svar.regjeringen.no/nb/registrer_horingsuttalelse/H2867310/

Høring - forskrift for tilskudd til frivilligsentraler

Oslo Frivilligsentraler takker Kulturdepartementet (KUD) for deres invitasjon til å uttrykke vår mening om dette viktige tema. Vi vil også takke Kulturdepartementet for en ryddig og åpen prosess.

OM OSLO FRIVILLIGSENTRALER

Oslo Frivilligsentraler (OFS) er en interesseorganisasjon for frivilligsentralene i Oslo og har i dag 24 medlemssentraler. Styret består av representanter fra daglig ledere og eiere fra både private og kommunale frivilligsentraler.

OM UTTALELSEN

Styret i OFS har gjennomført en fagdag hvor alle frivilligsentraler i Oslo ble invitert. På denne fagdagen foretok vi en detaljert gjennomgang av høringsdokumentet og forskriften. Dokumentet ble diskutert i grupper og i plenum, og synspunkter og argumenter ble referert til bruk i senere arbeid med høringen. OFS har også hatt dialog ned Norges Frivilligsentraler (NFS), Frivillighet Norge og en rekke styreledere og daglig ledere på sentraler i hele Norge.

OFS gir denne høringsuttalelsen som styrets faglige vurdering av forskriften, ikke en konsensus for alle frivilligsentralene i Oslo. Hver enkelt sentral er oppfordret til å uttale seg på egne vegne ift. høringen, enten ved egen høringsuttalelse, eller ved en støtteerklæring til OFS eller NFS høringsuttalelse.

OPPSUMMERING

Oslo Frivilligsentraler mener en innføring av modell 1 vil sikre sentralene forutsigbarhet og rom for faglig utvikling. Tildelingen bør gå direkte fra KUD til den enkelte sentral, en fordeling via kommunene vil kunne skape mer byråkrati og vil kunne tappe frivilligsentralene for ressurser.

En styrkning av den formelle identiteten til frivilligsentralene, som KUD foreslår, vil hjelpe frivilligsentralene i å ivareta vår unike rolle som lokale frivilligfaglige kraftsenter. OFS støtter § 7 i Forskrift om tilskudd til frivilligsentraler.

OFS vektlegger at en frivilligsentral bør ledes av en daglig leder i 100% stilling og ha tilgang til egne lokaler.

PUNKTENE

Valg av fordelingsmodell

Oslo Frivilligsentraler mener frivilligsentralene og lokalsamfunnene vil være best tjent med en fordeling likest mulig tildelingen av tilskuddet fra KUD før 2016. KUD bemerker at det i seg selv ikke er et mål å ha flest mulig frivilligsentraler, dette er vi svært skeptiske til. Norge har de siste to årene vært igjennom en omfattende kommunereform. En sterk lokal frivillighet er helt nødvendig for å opprettholde lokalsamfunn som tidligere var kommunesentra, og frivilligsentralene er en nøkkelfaktor for å få til dette. Nedleggelse av frivilligsentraler vil svekke det lokale frivillighetsarbeidet og med det svekke lokalsamfunnene i en situasjon hvor disse bør styrkes.

OFS velger modell 1, da det er det eneste av alternativene som sikrer frivilligsentralene den forutsigbarheten sentralene trenger, og som ivaretar prinsippet om solidaritet mellom frivilligsentralene på landsbasis.

KUD argumenterer for at modell 4 vil kunne gjøre det mulig å bygge sterkere enheter, fremfor flere. Dette er et meget godt og viktig poeng, spesielt i folkerike kommuner. Dog mener vi dette må gjøres ved å øke det lokale, så vel som det statlige tilskuddet, ikke ved å sentralisere sentralene.

Modell 4 differensierer ikke kommuner i by og bygd. Oslo kommune har 32 frivilligsentraler. Slik vi leser modell 4, kommer frivilligsentralene i Oslo dårligere ut enn frivilligsentraler i mindre kommuner. Velges denne modellen bør KUD vurdere en storbymodell som kompenserer for høyere utgifter i byene og som tar høyde for antall frivilligsentraler. Alternativt kan bydeler regnes som kommuner.

Tildelingen

Kulturdepartementet legger til grunn «Med kommunen som søker blir det også mindre byråkrati for frivilligsentralene, som kun må forholde seg til kommunen for både det statlige og det eventuelle kommunale tilskuddet. Dette er i tråd med forenklingsreformen for frivillig sektor.»

Dette er vi sterkt uenige i. Vår erfaring i kontakten med KUD er utelukkende positiv. Vi opplever KUD som en meget god, ubyråkratisk og profesjonell samarbeidspartner. Ved å overføre dette ansvaret til kommunene, frykter vi en økt byråkratisering, og erfaringen fra 2016-2020 mener vi viser at dette stemmer. Frivilligsentralen bør i størst mulig grad samarbeide med kommuner og bydeler, men dette samarbeidet vil bli vanskeligere når den ene parten holder den andre partens økonomiske overlevelse i sin hånd. Hvis Kulturdepartementet fortsetter å ha ansvaret for tildelingen, vil sentralene ha et felles kontaktpunkt, noe som vil lette arbeidet for Norges Frivilligsentraler og styrke Kulturdepartementets stilling i det nasjonale frivillighetsarbeidet som frivilligsentralene er.

Dog innser vi at KUD sine ressurser er strukket langt og det bør derfor settes av midler til å drifte ordningen fra tilskuddspotten. Tilsvarende bør det settes av midler til å styrke Norges Frivilligsentraler sin administrasjon slik at de kan sørge for at all kontaktinfo, all rapportering og søknader gjøres på en uniform måte som forenkler arbeidet for sentralene og KUD.

Oslo Frivilligsentraler mener også det er nødvendig at KUD er klageinstans for tilskuddsordningen. Kun KUD har den nødvendige kompetansen på frivillighet og relasjonen som bør ligge til grunn i

vurdering av klagen. KUD er også de som er best egnet til å følge opp forskriften for frivilligsentraler og intensjonene til Stortinget.

I modellen KUD foreslå, der tilskuddet skal søkes om og utdeles via kommunene, mener vi gjør tildelingen vanskeligere enn den behøver. Kommunen blir et mellomledd mellom KUD og frivilligsentralene. Erfaringen viser at når kommunen skal inn i bildet, vil de også mene noe. OFS frykter at kommunene nå vil lage egne forskrifter eller regler i tillegg til forskriften fra KUD. Denne kommunaliseringen av frivilligheten må ikke tillates.

Dersom det likevel blir vedtatt at tilskuddet skal utbetales via kommunene, bør det presiseres at forskriften skal ligge til grunn for kommunenes tildeling til sine frivilligsentraler.

Krav om lokal finansiering

Krav om lokal finansiering mener OFS også er et viktig. Dette sikrer lokal forankring og viderefører prinsippet om at sentralene er et «spleiselag» som styrker samarbeidet. Vi er også tilfreds med at KUD benytter begrepet «lokal finansiering» fremfor «kommunal finansiering». Det er særdeles viktig at frivilligsentralens uavhengighet står fritt til å innhente lokal finansiering fra ulike kilder. Kommunens motivasjon for å delta i finansieringen bør utelukkende være en forståelse av hvor viktig frivilligheten er for lokalsamfunnet og kommunens økonomi.

Daglig leder

OFS mener kravet til at frivilligsentralen skal ha en daglig leder bør bestå og stillingen bør være en 100% stilling. Lederskap er kjernen i enhver organisasjon og en ansatt daglig leder vil/bør være frivilligsentralens beste mulighet for å sikre faglig utvikling i hele organisasjonen, en fri dialog med kommunen og være en profesjonell samarbeidspartner for øvrige lag og foreninger i kommunen, så vel som kommunen selv.

Formelle krav

Frivilligsektor sin integritet og selvstendighet må ivaretas selv i tilfeller hvor offentlig sektor yter drifts- og/eller prosjekttilskudd. Vi mener Kulturdepartementets forslag til formalkrav i § 7 i forskriften, er meget gode og vil være en styrking av frivilligsentralenes og de frivilliges viktigste prinsipp; «Frivilligheten utvikles på de frivilliges premisser». Spesielt viktige og gode krav er;

- ✓ Krav om registrering i Enhetsregisteret
- ✓ Krav om eget styre
- ✓ Krav om egne vedtekter
- ✓ Krav om bruk av navnet «Frivilligsentral» (I ulike former)
- ✓ Krav om bruk av felles logo for frivilligsentralene (Norges Frivilligsentralers logo)
- ✓ Krav om 100% daglig leder

Lokaler

Vi er helt enige i Kulturdepartementets oppfatning at frivilligsentraler bør låne ut sine lokaler til andre lag og foreninger, så langt dette er praktisk mulig. Undersøkelser gjort av Frivillighet Norge viser at mangel på møteplasser er en stor utfordring for lag og foreninger i hele landet. Videre vil en ordning styrke frivilligsentralenes relasjon til den øvrige lokale frivilligheten og dermed gjøre det

enklere å samarbeide om aktiviteter og tiltak. *Vi mener dog de lokale frivilligsentralenes vurdering av dette må ligge til grunn og at det derfor ikke skal legges inn et krav, men en oppfordring.*

Avsluttende kommentar

Oslo Frivilligsentraler mener Kulturdepartementet spiller en sentral rolle i frivilligsentralenes suksess, samtidig som det er de frivillige som er det bærende elementet i frivilligsentralene. KUD har som den statlige delen av spleiselagsmodellen, vært en fundamentalt viktig motvekt når kommuner har, av økonomiske eller andre årsaker, presset på for å tvinge frivilligheten til å løse kommunale oppgaver. Grensen mellom frivillighet og offentlige tjenester må ivaretas - frivilligheten må få lov til å eksistere som egen sektor og Kulturdepartementet er frivillighetens garantist for dette. Vi håper Kulturdepartementet ser det ansvar som ligger hos dere, og at dere ikke frasier dere dette ansvaret.

Frivilligsentralene trenger Kulturdepartementet og Norge trenger frivilligsentralene.

Oslo, 18. oktober 2021

Oslo Frivilligsentraler

Esther Marie Lier

Styreleder